

Nume:

Prenume:

Clasă:

Școală:

.....

colecția

foarte bine!

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE[®]

antrenament

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.N. nr. 4696/02.08.2019.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programul școlar în vigoare, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Redactare: Daniel Mitran, Mugur Butuza

Tehnoredactare: Iuliana Ene

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Gramatică 7 : fișe de lucru pe lecții și unități de învățare cu itemi și teste de evaluare : teste inițiale, stadiale și finale, fișe de lucru, propuneri de itemi pentru evaluare / Eliza-Mara Trofin (coord.),

Luminița Ardelean, Ioana Enescu, - Ed. a 17-a, reviz.. -

Pitești : Paralela 45, 2020

ISBN 978-973-47-3249-4

I. Trofin, Eliza-Mara

II. Ardelean, Luminița

III. Enescu, Ioana

811.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,

iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

ELIZA-MARA TROFIN
(coordonator)

**LUMINIȚA ARDELEAN • IOANA ENESCU • MARIANA GURTAVENTCO •
LIVIU IOANI • ADINA ELENA SASU**

GRAMATICĂ 7

FIȘE DE LUCRU pe lecții și unități de învățare **CU ITEMI ȘI TESTE DE EVALUARE**

Ediția a XVII-a, revizuită

- **Teste inițiale, stadiale și finale**
- **Fișe de lucru**
- **Propuneri de itemi pentru evaluare**

Editura Paralela 45

1 Teste inițiale

TEST INIȚIAL NR. 1

SUBIECTUL I (60 de puncte)

• **Citește cu atenție textul următor:**

*Pe urmă-am dat de toporași lâng-un stejar,
erau așa de-albaștri, delicați –
ca niște firimituri de cer lăsate-n dar
de primăvară, printre pomii întunecați.*

*M-am aplecat cu inima bătând,
Dar cum era să-i rup, nici eu nu știu*

*De ce și cum, dar mi-a venit în gând
Că pentru ei paharu-i un sicriu.*

*Și m-am întors spre casă mai agale,
c-o oboseală fericită-n pași,
iar dacă mâinile-mi erau goale,
în schimb aveam în suflet toporași.*
(Magda Isanos, *Toporași*)

• **Rezolvă următoarele sarcini de lucru, formulate pornind de la textul dat.**

A. 1. Încercuiește litera **A** (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau **F** (dacă tu crezi că este falsă).

a) **A / F** Sinonimul cuvântului *agale* din text este *alene*.

b) **A / F** Antonimul cuvântului *m-am aplecat* este *m-am înclinat*. (6 puncte)

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

• În cuvintele din versul *Dar cum era să-i rup, nici eu nu știu*, există:

a) doi diftongi; b) doi diftongi și un hiat; c) trei diftongi și un triftong.

• Ambele cuvinte din serie sunt părți de vorbire neflexibile:

a) de, un; b) mai, printre; c) ei, în. (6 puncte)

3. Scrie, pe spațiul punctat din dreptul fiecărui cuvânt subliniat în textul de mai sus, litera corespunzătoare din a doua coloană:

..... *erau* a) verb predicativ

..... *o* b) pronume personal

..... *aveam* c) verb copulativ

..... d) articol nehotărât (6 puncte)

4. În strofa a doua din text, valorile morfologice ale cuvântului *-i* sunt, pe rând:

..... (6 puncte)

5. Precizează funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate în enunțul: *Și m-am întors spre casă mai agale/ c-o oboseală fericită-n pași.* (6 puncte)

B. 6. Menționează felul rimei din poezia citată și măsura primului vers. (6 puncte)

7. Selectează, din prima strofă a textului citat, un epitet și o comparație. (6 puncte)

8. Numește un sentiment pe care-l sugerează textul dat. (6 puncte)

9. Transcrie, din textul dat, un vers în care sunt descriși toporașii. (6 puncte)

10. Explică, în 3-5 rânduri (30-50 de cuvinte), semnificația versurilor:
Iar dacă mâinile-mi erau goale/ în schimb aveam în suflet toporași. (6 puncte)

SUBIECTUL AL II-LEA (30 de puncte)

Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să povestești o întâmplare reală sau imaginară, petrecută în vacanță.

- Vei primi 16 puncte pentru conținut și 14 puncte pentru redactare.

Se acordă **10 puncte** din oficiu. Total: **100 de puncte**.

4 Sintaxa. fraza. Propoziția

FIȘA NR. 1

FRAZA: COORDONAREA PRIN JUXTAPUNERE ȘI PRIN JONCTIUNE.

CONJUNȚIILE COORDONATOARE

- Încercuiește conjuncțiile coordonatoare.
 - Tribuna n-o vedeam prea bine, dar auzeam galeria răcnind – puternic și susținut de partea lui Pencey.* (J.D. Salinger, *De veghe în lanul de secară*)
 - Tot timpul drumului nu scosese un cuvânt, ci privise stăruitor pe geam.* (Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)
- Subliniază intrusul din seria: *și, dar, iar, pe, ori, sau, deci.*
- Grupează cuvintele din seria următoare: *așadar, sus, deci, pentru, iar, de, ci, peste, ori, jos, și, lângă, însă.*
 - prepoziții
 - adverbe
 - conjuncții
- Completează textul cu următoarele conjuncții: *iar, dar, și.*

Nu era prea departe, se lăsase frig al naibii se mergea greu prin zăpadă, valizele mă tot pocneau peste picioare. (J.D. Salinger, *De veghe în lanul de secară*)
- Construiește câte un enunț în care conjuncția *și* să lege:
 - termenii unui subiect multiplu;
.....
 - termenii unui nume predicativ multiplu;
.....
 - două atribute;
.....
 - două complemente;
.....
 - două propoziții.
.....
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor legate prin conjuncția *și*.

Fiecare din aceste epave fusese o corabie cândva – cu etrava arcuită semeț, cu catargele înalte și zvelte ca brazi, fremătând, cu pânzele umflate în vânt –, brăzdase mări și oceane, ducând mesajul vieții omenești pe pământ. (Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

 -
 -

7. Pune virgulele în enunțurile următoare:

El citește iar noi ascultăm.

Am citit lecția am învățat-o dar nu mi-am rezolvat exercițiile.

Și el și ea învață.

Nici el nici ea nu se supără.

8. a) Subliniază predicatele, încercuiește conjuncțiile și delimitează propozițiile din fraza următoare.

Dar avem taine și le purtăm cu noi – suferim, ne întristăm, plângem din pricina lor sau râdem și ne bucurăm. (Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

b) Stabilește tipul de coordonare dintre propozițiile din frază.

P1 și P2 sunt coordonate prin joncțiune.

P2 și P3

P3 și P4

P4 și P5

P5 și P6

P6 și P7

9. a) Construiește o frază alcătuită din trei propoziții coordonate prin juxtapunere.

.....

.....

b) Construiește o frază alcătuită din trei propoziții coordonate prin joncțiune.

.....

.....

10. a) Subliniază predicatele din fraza următoare, încercuiește conjuncțiile și delimitează propozițiile.

Slourile vin mugind și se încălesc și trosnesc, și căpitanul aleargă pe punte, cu capul gol, scaldat de sudori, aburind ca un ceaun pus la fiert, și strigă deznădăjduit.

(Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

b) Rescrie fraza, astfel încât toate propozițiile să fie coordonate prin juxtapunere.

.....

.....

FIȘA NR. 2

PROPOZIȚIA. CLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR (ACTUALIZAREA CUNOȘTINȚELOR)

1. Menționează felul propozițiilor extrase din romanul *De veghe în lanul de secară* de J.D. Salinger.

	După scopul comunicării	După alcătuire	După aspectul predicatului
a) <i>Tonul lui nu mai era ironic.</i>			
b) — <i>Dă-mi haina, drăguțule!</i>			
c) — <i>Ce părere ai despre toate astea, băiete?</i>			
d) <i>Am fost foarte fericit.</i>			

TEST STADIAL NR. 3

Timpul de lucru este de 50 de minute.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

- Citește cu atenție textul următor:

Într-amurgul unei frumoase zile de vară din anul 1839, amicii mei (...) și eu coboram încet munții Apenini care despart Toscana de văile Lombardiei. Un vânt ușor se ridicase, și plăcuta lui dezmiardare ne trezea din apatia în care ne cufundase căldura nesuferită a atmosferei. Toate simțurile noastre se învioșeau sub înrâurirea aceluși vânt răcoritor. Natura ni se părea mai veselă, seninul cerului mai limpede, cântările păsărilor mai dulci! (...)

În curând am ajuns la satul Petra-Mala, ce se găsește între Giogo, muntele cel mai nalt al lanțului de Apenini ce petrecusem, și Filigare, hotarele Toscanei. Când am intrat în sat, noaptea căzuse și stelele sclipeau vesel pe bolta cerească.

Veturinul* nostru, adică stăpânul și totodată vizitiul trăsurii cu care plecasem de la Florența, ne duse la cea mai bună locantă*; iar proprietarul acesteia, sinior Antonio, ne primi cu toată ceremonia măgulitoare care ațâță și mărește galantomia călătorilor. (...)

La masă, locantierul ne vorbi despre un vulcan ce s-ar fi aflând în apropierea satului și pe care locuitorii din Petra-Mala îl numeau Monte di Fo (Munte de Foc). Ne-am hotărât îndată de a-l vizita, și sinior Antonio, gata la poruncile noastre, ne-a și găsit pe la vecinii lui trei zmei cu urechile lungi, înșeuăți și înfrâuați, precum se cuvenea la niște altețe.

Ne suirăm călare fără-ntârziere, și caravana noastră se porni la pas, cârmuită fiind de sinior Antonio și urmărită de vro doi copilași din sat, care țipând și sărind cu picioarele goale pe pietrele străzilor, zădărau* zmeii noștri cu vergi subțiri; însă aceștia, făr'a-i băga-n seamă, își urmau drumul foarte liniștiți, întocmai ca niște filozofi ce ar fi trecând cu fruntea senină **printre** necazurile lumii!

Cărarea ce duce la Muntele de Foc șerpuiește printre stânci fărâmate și pe maluri de râpi adânci; și fiindcă străinii s-ar putea primejdui pe jos, locuitorii din Petra-Mala și mai ales sinior Antonio au pentru trebuința călătorilor locomotive sigure, ce se numesc măgari în limba veche și asini în cea nouă. Acest animal este trebuitor locuitorilor de munte ca și cămila arabilor. Blând, supus la glasul stăpânului, el îl duce în spinare pe vârfulurile cele mai nalte ale stâncilor, pe gurile celor mai adânci prăpăstii, fără a-l pune vreodată în pericol. Răbdarea lui nemărginită, caracterul său flegmatic* și cumpănirea pasurilor sale sunt calități cunoscute și care ar face din el o ființă perfectă, dacă el nu s-ar abate câteodată la un nărav omenesc, la îndărătnicie! (...)

În fine, după o cale acrobatică prin tot soiul de rătăcănii*, ne-am găsit deodată lângă vulcan.

Acest Munte de Foc este unul din fenomenele cele mai curioase ale naturii! Pe o suprafață de trei stânjani (...) ard mii de limbi de foc ce seamănă a ieși din pământ, pe

mii de țevi subțiri; și, lucru de însemnat! acele pări nu se ridică mai mult decât de o palmă și au toate însușirile parei acestui punct, care arde acum dinaintea noastră, colorul și chiar parfumul ei; astfel, încât de ar sta cineva împotriva vântului și ar răsufla duhoarea aceluia foc, în curând s-ar îmbăta.*

(Vasile Alecsandri, *Muntele de foc*, în vol. *Călătorie în Africa*)

- * *veturin* (înv.) = birjar
- * *locantă* (înv.) = han, birt
- * (a) *zădărn* = a întârâta, a provoca
- * *rătăcanie* = groapă, șanț săpat de ploaie
- * *flegmatic* = calm, echilibrat, cu sânge rece
- * *pară* (pl. *pare* / pop. *pări*) = flacăra

• **Rezolvă următoarele sarcini de lucru, formulate pornind de la textul dat:**

A. 1. Încercuiește litera **A** (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau **F** (dacă tu crezi că este falsă).

- a) **A / F** Propoziția *Un vânt ușor se ridicase*. nu este asertivă, dezvoltată, afirmativă.
- b) **A / F** Prima conjuncție din text leagă două propoziții. **(6 puncte)**

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- Enunțul *Acest Munte de Foc este unul din fenomenele cele mai curioase ale naturii!* este: a) o frază; b) o propoziție simplă; c) o propoziție dezvoltată.
- Propozițiile din fragmentul *Noaptea căzuse și stelele sclipeau vesel pe bolta cerească.* sunt coordonate prin:
 - a) joncțiune; b) juxtapunere; c) joncțiune și juxtapunere. **(6 puncte)**

3. Scrie pe spațiul punctat din dreptul fiecărui enunț din prima coloană litera corespunzătoare din coloana a doua:

- *Ne-am hotărât îndată de a-l vizita.* **A.** frază formată din două propoziții coordonate prin joncțiune
- *Noaptea căzuse.* **B.** frază formată din două propoziții coordonate prin juxtapunere
- *Ne suirăm călare fără-ntârziere și caravana noastră se porni la pas.* **C.** propoziție simplă
- D.** propoziție dezvoltată **(6 puncte)**

4. Părțile de vorbire marcate în al cincilea paragraf (*însă și printre*) sunt și **(6 puncte)**

5. Continuă enunțul cu o propoziție simplă, negativă, coordonată prin joncțiune:
În fine, după o cale acrobatică prin tot soiul de rătăcării, ne-am găsit deodată lângă vulcan **(6 puncte)**

B. 6. Formulează câte un enunț în care să precizezi:
a) cum se numește satul în care au poposit călătorii;
.....
b) unde este situat satul.
..... **(6 puncte)**

Cuprins

Unitatea 1. TESTE INIȚIALE

Test inițial nr. 1	5
Test inițial nr. 2	7
Test inițial nr. 3	9

Unitatea 2. VOCABULARUL

SENSUL CUVINTELOR ÎN CONTEXT

Sensul de bază și sensul secundar. Sensul propriu, sensul figurat.

Actualizarea cunoștințelor	11
Câmpul lexical. Actualizarea cunoștințelor	13

MIJLOACE INTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI

Derivarea. Cuvânt de bază, cuvânt derivat	14
Familia lexicală	16
Compunerea	17
Îmbinări libere de cuvinte. Locuțiuni. Cuvinte compuse	20

CATEGORII SEMANTICE

Sinonimele. Actualizarea cunoștințelor	21
Antonimele. Actualizarea cunoștințelor	22
Omonimele. Omografele. Actualizarea cunoștințelor	23
Cuvintele polisemantice. Actualizarea cunoștințelor	25
Paronimele. Confuzii paronimice	25
Pleonasmul	27

VARIAȚIE STILISTICĂ

Selecție lexicală în limba vorbită și limba scrisă. Termeni științifici. Limbaj popular. Variație regională a limbii. Valori stilistice ale diminutivelor	29
Propuneri de itemi pentru evaluare: Vocabularul	32
Test stadiul nr. 1	36

Unitatea 3. ORTOEPIE ȘI ORTOGRAFIE

Tipuri de sunete. Vocale, semivocale, consoane. Corespondența dintre sunet și literă (actualizarea cunoștințelor)	39
Structura fonologică a cuvântului: diftong, triftong, hiat (actualizarea cunoștințelor)	40
Despărțirea cuvintelor în silabe – principiul fonetic (actualizarea cunoștințelor)	41
Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă	42
Propuneri de itemi pentru evaluare: Ortoepie și ortografie	43
Test stadiul nr. 2	46

Unitatea 4. SINTAXA. FRAZA. PROPOZIȚIA

Fraza: coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune.

Conjunțiile coordonatoare	49
Propoziția. Clasificarea propozițiilor (actualizarea cunoștințelor)	50
Punctuația enunțului. Norme de punctuație (virgula, punctul și virgula)	51
Propuneri de itemi pentru evaluare: Sintaxa. Fraza. Propoziția	52
<i>Test stadial nr. 3</i>	55

Unitatea 5. FUNCȚII SINTACTICE. PREDICATUL. SUBIECTUL

PREDICATUL

Predicatul verbal (actualizarea cunoștințelor)	58
Predicatul nominal. Verbul copulativ <i>a fi</i> (actualizarea cunoștințelor). Alte verbe copulative (<i>a deveni, a ajunge, a ieși, a se face, a rămâne,</i> <i>a părea, a însemna</i>)	59

SUBIECTUL

Subiectul exprimat, subiectul neexprimat (inclus, subînțeles). Actualizarea cunoștințelor	60
Acordul predicatului cu subiectul	62
Propuneri de itemi pentru evaluare: Predicatul și subiectul	63
<i>Test stadial nr. 4</i>	66

Unitatea 6. FUNCȚII SINTACTICE. ATRIBUTUL. COMPLEMENTELE. CIRCUMSTANȚIALELE

TRIBUTUL (actualizarea cunoștințelor)

Atributul realizat prin adjectiv, numeral cu valoare adjectivală	70
Atributul realizat prin substantiv, numeral cu valoare substantivală	71
Atributul realizat prin pronume	72
Atributul realizat prin adverb	73

COMPLEMENTUL

Complementul: complementul direct, complementul indirect, complementul prepozițional (actualizarea cunoștințelor)	73
Circumstanțialul de loc, de timp, de mod (actualizarea cunoștințelor)	75
Circumstanțialul de cauză. Topica în propoziție. Norme de punctuație	76
Circumstanțialul de scop. Topica în propoziție. Norme de punctuație	77
Propuneri de itemi pentru evaluare: Atributul și complementul	78
<i>Test stadial nr. 5</i>	81

Unitatea 7. PĂRȚI DE VORBIRE. VERBUL

Verbele predicative și verbele nepredicative (auxiliare, copulative)	85
Modurile verbale (actualizarea cunoștințelor)	86
FORME VERBALE NEPERSONALE	
Infinitivul. Participiul (actualizarea cunoștințelor)	88
Gerunziul	89
Supinul	90

Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale	91
Propuneri de itemi pentru evaluare: Verbul	92
<i>Test stadial nr. 6</i>	95

Unitatea 8. SUBSTANTIVUL. ARTICOLUL

Substantive comune. Substantive proprii. Genul și numărul substantivelor. Substantive colective. Substantive defective (actualizarea cunoștințelor)	99
Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivelor. Corelarea funcției sintactice cu cazul morfologic (actualizarea cunoștințelor)	102
Articolul hotărât, nehotărât, genitival, demonstrativ (actualizarea cunoștințelor)	104
Valori expresive ale substantivului	104
Propuneri de itemi pentru evaluare: Substantivul. Articolul	105
<i>Test stadial nr. 7</i>	108

Unitatea 9. PRONUMELE

Pronumele personal. Pronumele de politețe. Pronumele reflexiv (actualizarea cunoștințelor)	111
Pronumele demonstrativ și adjectivul pronominal demonstrativ	114
Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv	117
Pronumele interogativ și adjectivul pronominal interogativ	121
Pronumele relativ și adjectivul pronominal relativ	123
Pronumele nehotărât și adjectivul pronominal nehotărât	126
Adjectivul pronominal de întărire	128
Pronumele și adjectivul pronominal negativ și negația în propoziție	129
Propuneri de itemi pentru evaluare: Pronumele	131
<i>Test stadial nr. 8</i>	135

Unitatea 10. NUMERALUL

Numeralul cardinal. Numeralul ordinal. Posibilități combinatorii ale numeralului (actualizarea cunoștințelor)	138
Propuneri de itemi pentru evaluare: Numeralul	140
<i>Test stadial nr. 9</i>	143

Unitatea 11. ADJECTIVUL

Adjectivul propriu-zis. Adjectivul participial. Acordul adjectivului cu substantivul (actualizarea cunoștințelor)	146
Gradele de comparație/de intensitate ale adjectivului	148
Posibilități combinatorii ale adjectivului. Topica adjectivului	148
Propuneri de itemi pentru evaluare: Adjectivul	150
<i>Test stadial nr. 10</i>	153